

Razvojni miljkazi djeteta u dobi od rođenja do treće godine života

Dob	Obilježja motoričkog razvoja	Obilježja socio emotivnog razvoja	Obilježja razvoja slušanja	Obilježja komunikacije, govora, jezika	Obilježja spoznaje	Obilježja vidnog funkcioniranja	Atipičnosti u razvoju – KADA SE OBRATITI STRUČNJAKU
0 - 3 mjeseci	<ul style="list-style-type: none"> Podiže glavu od podloge Oslobađa dišne puteve u potrbušnom položaju 	<ul style="list-style-type: none"> Zadržava pogled na osobi Pojava socijalnog smješka Nakratko se samostalno umiruje (ruke prinosi ustima) 	<ul style="list-style-type: none"> Reagira na zvuk smješkajem, okretanjem glave, umirivanjem, trzanjem Reagira na glasne zvukove Prepoznaje majčin glas/glas njegovatelja 	<ul style="list-style-type: none"> Glasa se grlenim glasovima Okreće glavu prema izvoru zvuka 	<ul style="list-style-type: none"> Usmjerava se na lice Dulje zadržava pogled na roditeljima Prati očima 	<ul style="list-style-type: none"> Vidi velike predmete, predmete jakih kontrasta Zagledava se u oči sugovornika Fiksira predmete na manjoj udaljenosti Razvija se vidno praćenje Počinje promatrati vlastite ruke i prste 	<ul style="list-style-type: none"> Ne prati očima Ne reagira na glasne i iznenadne zvukove Nema smješka Ne diže glavu u potrbušnom položaju Ne pomiče ruku i/ili nogu
4 - 6 mjeseci	<ul style="list-style-type: none"> Može se okrenuti s leđa na bok prema trbuhu Odguruje se s nogama od podloge Kontrolira položaj glave Zadržava predmet u ruci – tresi i lupu U potrbušnom položaju oslonac na podlaktice 	<ul style="list-style-type: none"> Socijalni smješkaj upućen osobi Uživa u interakciji Imitira facijalne ekspresije (smješkaj, plaženje jezika) 	<ul style="list-style-type: none"> Počinje povezivati značenje sa zvukom tj. povremeno regira na vlastito ime Počinje točno lokalizirati izvor zvuka (okretanjem glave ili pogledom u smjeru izvora zvuka) Osluškuj vlastiti glas 	<ul style="list-style-type: none"> Igra se glasovima i intonacijama, guguče Diferencira se plač za glas, bol, dosadu 	<ul style="list-style-type: none"> Jasno izražava zadovoljstvo i nezadovoljstvo Poseže prema igrački – razvija koordinaciju oko-ruka Vizualno praćenje stabilnije 	<ul style="list-style-type: none"> Vidno praćenje stabilno, prati predmete u pokretu oko njega Oči su postavljene ravno (gledaju u isti predmet) Vidom istražuje okolinu i predmete u njoj na većoj udaljenosti Prebacuje pogled između dva predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> Nema socijalnog smješka Ne proizvodi zvukove, ne guguče Ne prati kretanje predmeta i nema oko-ruka koordinaciju Ne prinosi igračku ustima Stalno prisutan otklon oka
7 - 9 mjeseci	<ul style="list-style-type: none"> Okreće se u oba smjera s leđa na trbuh preko boka i nazad Postavlja se u četveronožni položaj i ljulja se Može zadržati sjedeći položaj Kreće se pivotom, gmizanjem ili puzanjem 	<ul style="list-style-type: none"> Traži stalno povezanost sa skrbnikom Počinje se javljati oprez i nepovjerenje pred nepoznatim osobama 	<ul style="list-style-type: none"> Povezuje riječi sa značenjem Počinje prepoznavati nazive članova obitelji Odgovara adekvatnim pokretima ruku na riječi poput "gore", "visoko", "papa" i sl. Uživa u glazbi i pjevanju Redovito zaustavlja aktivnost kad ga se pozove Sve češće regira na "ne" zaustavljanjem aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Prisutno slogovno glasanje (dadada, bababa, tatata) Razumije "ne" Počinje razvijati gestu posezanja 	<ul style="list-style-type: none"> Prebacuje predmet iz ruke o ruku, lupka predmetom o predmet Gleda za predmetom koji pada Igra ku – kuc i smije se 	<ul style="list-style-type: none"> Prepoznaje poznata lica na temelju vidnih informacija Razvijen vid za boje Interes za vidno proučavanje sitnijih predmeta Zamjećuje nove detalje na predmetima 	<ul style="list-style-type: none"> Ne okreće se Ne reagira na dozivanje i ne usmjerava pogled prema osobama Izostaje jednostavna igra Nema slogovnog glasanja
10 - 12 mjeseci	<ul style="list-style-type: none"> Samostalno se posjeda Povlači se u stojeći položaj Intenzivno puže ili hoda uz pridržavanje Manipulira sve sitnijim predmetima, vadi iz posude Razvija <i>pincet</i> hvat 	<ul style="list-style-type: none"> Pokazuje sram i strah pred nepoznatim osobama Plače kad poznata osoba izlazi iz prostorije 	<ul style="list-style-type: none"> Pridodaje značenje sve većem broju riječi Lokalizira zvuk iz daljine Izdvoja govornikov glas govornika iz okolnog signala Povremeno daje igračke i predmete na zahtjev Povremeno slijedi jednostavne naloge 	<ul style="list-style-type: none"> Razvija pokaznu gestu i gestu posezanja Maše pa-pa, plješće, daje pet, odmahuje glavom za ne Prisutan žargon Usmjerava pogled prema imenovanim osobama /predmetima Javlja se prva riječ (mama, tata, pa-pa) 	<ul style="list-style-type: none"> Pružira igračku prema osobi u svrhu iniciranja igre (slikovnica, lopta) Prepoznaje funkciju pojedinih predmeta (lista slikovnicu, stavlja žlicu u ustima, prinosi čašu – bočicu ustima) 	<ul style="list-style-type: none"> Gleda i počinje hvatati sitnije predmete Uočava razlike na poznatim predmetima Pogledom prati loptu koja se kotrlja Gleda i traži predmet koji se skriva 	<ul style="list-style-type: none"> Ne traži skriveni predmet Ne sjedi ni uz pomoć Ne pokazuje na osobe ni predmete Nema nijedne geste ni riječi
13 mjeseci do 2 godine	<ul style="list-style-type: none"> Samostalno hoda, svladava jednostavne prepreke Penje se u silazi stepenicama Udara loptu nogom Baca loptu Bira više jednu ruku, imitira povlačenje linije po papiru 	<ul style="list-style-type: none"> Privrženost bliskim osobama, promatra igru druge djece i igra se paralelno, ali i slijedi prve jednostavne igre (igra lovice i skrivača) Sve više želi biti samostalno – pokušava sam jesti, sudjeluje u oblačenju Testira granice 	<ul style="list-style-type: none"> Slušno razlikuje sve više fraza Prepoznaje i povezuje sve više riječi s predmetima npr. igračkama, dijelovima tijela, hranom, odjećom Ponavlja riječi koje čuje Razumije sve više jednostavnih pitanja Od 19 do 24 mjeseca razumije 250-300 riječi 	<ul style="list-style-type: none"> Slijedi jednostavne upute Razvija se vokabular i počinje slagati 2 do 3 riječi u rečenicu Ponavlja niz u pjesmici Pokazuje više pojmova u slikovnici 	<ul style="list-style-type: none"> Niže toranj, spaja kockice, vraća predmete u posudu prema zadanim utorima Uparuje boje i oblike Razvijaju se igre pretvaranja Šara po papiru 	<ul style="list-style-type: none"> Prepoznaje osobe i predmete na većim udaljenostima Interes za vidno proučavanje slikovnica i slika Vidom uočava prostorne odnose Razlikuje boje i oblike Prepoznaje sebe na fotografiji 	<ul style="list-style-type: none"> Ne kreće se Nema usvojene riječi ni geste Više zainteresiran za predmete, nego osobe Igra jednostavna i repetitivnog karaktera Ne zna funkcionalno koristiti predmete (čaša, žlica, češalj, autić, slikovnica)
2 do 3 godine	<ul style="list-style-type: none"> Tijekom hodanja nestabilan Učestalo pada Ne zamjećuje prepreke Nije koordiniran 	<ul style="list-style-type: none"> Pokazuje privrženost prema prijateljima Može se odvojiti reguliranog ponašanja od roditelja Slijedi grupna pravila (čeka na red, slijedi pravila u kratkoj igri) Pokazuje empatiju Razumije „moje“, „tvoje“, „njegovo“ 	<ul style="list-style-type: none"> Sluša poznate pjesmice i priče na snimkama Razumije dulje govorne izričaje Slijedi 2-3 naloga 	<ul style="list-style-type: none"> Odgovara na jednostavna pitanja (kako se zove, koliko ima godina, imenuje osobe i predmete) Koristi zamjenice i prijedloge Tijekom izražavanja uglavnom je razumljiv 	<ul style="list-style-type: none"> Slaže različite vrste slagalica i umetaljki Slaže veće puzzle Nastavlja u pjesmama i slikovnicama niz Otvora i zatvara različite poklopce i posude Isctava krug, zadržava se na papiru i zadanom okviru tijekom šaranja Razvijena igra pretvaranja 	<ul style="list-style-type: none"> Razvija se dobra vidna oštrina za udaljene predmete Prepoznaje osobe i predmete na slikama Pronalazi detalje na slikama Prepoznaje radnju na slici Uparuje poznate predmete s njihovim obrisima kada se pokaže kako Imitira povlačenje linija na papiru 	<ul style="list-style-type: none"> Ne pokazuje interes za igru s vršnjacima i igračkama Regresija usvojenih vještina Ne imitira aktivnosti, Salivira, ne izražava se rečenicama, ne ponavlja riječi

2 mj

5 mj

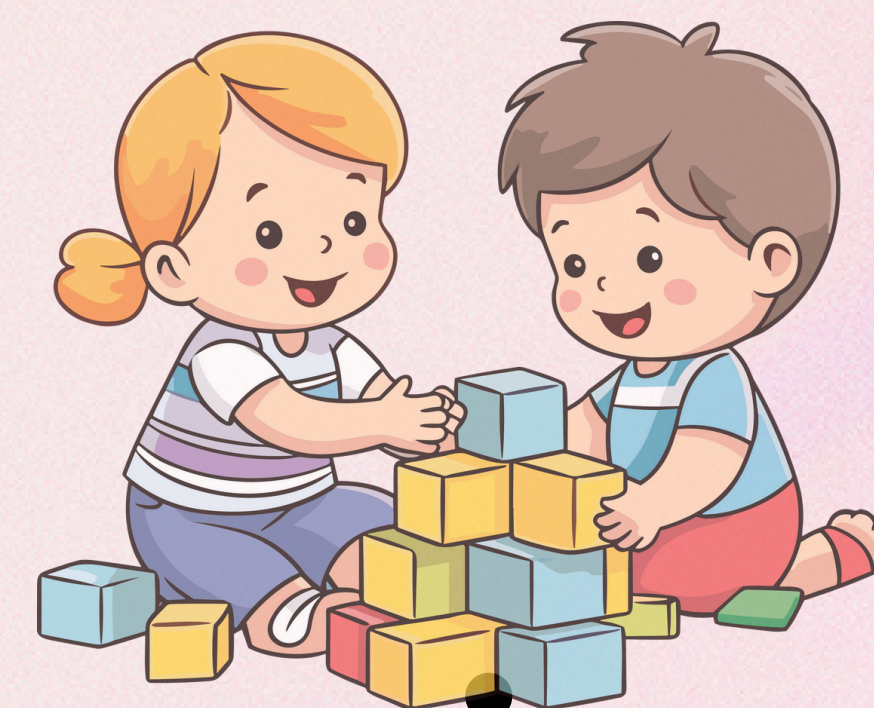
8 mj

11 mj

15 mj

2,5 godine

Rano prepoznavanje atipičnosti u razvoju djece ključno je za pravovremeno interveniranje i pružanje odgovarajuće podrške u razvojnim fazama kada je dječji mozak najosjetljiviji na pozitivne promjene.

Rana dijagnostika i intervencija pomažu djetetu da savlada razvojne izazove u dobi kada je neuroplastičnost mozga najizraženija, povećavajući šanse za uspješni razvoj i smanjujući rizik od kasnijih poteškoća poput problema u učenju, emocionalne nestabilnosti i socijalne izolacije.

Pravovremena podrška omogućuje obiteljima i skrbnicima potrebne smjernice i resurse kako bi mogli aktivno sudjelovati u rehabilitaciji, dok djetetu pruža optimalne uvjete za razvoj, potičući njegovu samostalnost i uključivanje u vršnjačku zajednicu te obrazovni proces.